

Et liv med dobbeltdiagnose - kunsten at blive 60 år

Forfattere/ kontakt: Solvej Mårtensson, Natacha Kyster, Sidsel Busch, Katrine Johansen.
Kompetencecenter for Dobeltdiagnoser, Psykiatrisk Center Sankt Hans, Region Hovedstaden Psykiatri
solvej.maartensson.01@regionh.dk

Tema: Mental sundhed

Stikord: Mental sundhed, psykisk sygdom, misbrug, dobbeltdiagnose, ældre, overdødelighed

Baggrund:

Et liv med misbrug og psykisk sygdom (dobbeltdiagnose) er belastende for mennesket, der lever med det. Den forventede levealder for en person med skizofreni er ca. 20 år kortere end baggrundsbeholdningen, og hvis personen også er misbruger, så er den endnu lavere (1-2). Misbruget kan være udløsende for psykisk sygdom, eller omvendt kan misbruget dæmpe symptomer på psykisk sygdom, eller begge dele kan skyldes bagvedliggende faktorer (3-4). Nogle kommer sig efter psykisk sygdom og/eller kommer ud af misbruget, andre lever med det og klarer sig på bedste vis, mens andre igen dør tidligt. Vi ved meget lidt om, hvad der karakteriserer dem som kommer sig, og dem som lever med det. Det overordnede formål med dette projekt er at identificere faktorer, der kan fremme overlevelsen hos personer med dobbeltdiagnose.

Materiale og metode:

I projektet vil der blive anvendt både kvantitative og kvalitative metoder. Den kvantitative del tager udgangspunkt i Metropolitkohorten (5), som er en kohorte af mænd (n=11.532) født i 1953 i Hovedstadsområdet, hvor der er indsamlet oplysninger gennem deres liv. Der findes således oplysninger fra deres fødselsattester, skoleinterviews, familieinterviews, oplysninger fra session. Disse oplysninger linkes bl.a. med oplysninger fra Landspatientregisteret, registeret over stofmisbrugere i behandling og nationalt alkoholbehandlingsregister. Den kvalitative del består af 20 interviews med personer som er fyldt 60 år som lever med tidligere eller nuværende samtidigt misbrug og psykisk sygdom.

Hovedresultater og konklusioner: Dette projekt vil besvare følgende spørgsmål: 1)Hvor mange udvikler psykisk sygdom og/eller misbrug inden de bliver 60 år og hvordan er den tidsmæssige sammenhæng? 2) Hvilke beskyttende faktorer kan identificeres ud fra både kvantitative og kvalitative data for at udvikle psykisk sygdom og misbrug samt for at blive 60 år såfremt personen ender i dobbeltdiagnosegruppen. Resultater fra studiet forventes færdige foråret 2017.

Betydning for videre forskning, policy eller praksis: Den viden, der frembringes i dette studie kan indgå i arbejdet med at skabe bedre liv for patienter med dobbeltdiagnose og derved medvirke til at mindske den overdødelighed, der ses i gruppen.

Referencer:

1. Hjorthøj, C., Østergaard, M.L.D., Benros, M.E., Toftdahl, N.G., Erlangsen, A., Andersen, J.T. & Nordentoft, M., 2015, Association between alcohol and substance use disorders and all-cause and cause-specific mortality in schizophrenia, bipolar disorder, and unipolar depression: a nationwide, prospective, register-based study, *The Lancet. Psychiatry*, Vol.2(9), pp.801-8
2. Laursen, T.M., M. Nordentoft, and P. B. Mortensen. 2014. 'Excess early mortality in schizophrenia', *Annu Rev Clin Psychol*, 10: 425-48
3. Mueser, k., Noordsy, D., Drake, R. & Fox, L., 2003, Integrated treatment for dual disorders – a guide to effective practice, The Guilford Press, New York, London,
4. Mueser, k., Drake, R. & Wallach, M.A. 1998, Dual diagnosis: A review of etiological theories. Elsevir, Vol.23, Issue 6, pp.717-734
5. Osler, M., Lund, R., Kriebaum, M., Christensen U., & Andersen, AM. N., 2006, Cohort Profile: the Metropolit 1953 Danish Male Birth Cohort, *International Journal of Epidemiology*, Vol.35, No.3 pp.541-545